

LIEPĀJAS PILSĒTAS DOME
LIEPĀJAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "STĀRĶIS"

Reģistrācijas Nr.3001901775

Stārķu ielā 30, Liepājā, LV-3405; tālruni 63442726, 63442674; e-pasts: starkis@liepaja.edu.lv

APSTIPRINU

Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Stārķis" vadītāja

Anna Koliškina

2019. gada 08. novembrī

Liepājā

**Kārtība par vadītājas un personāla rīcību, ja tiek konstatēta fiziska,
emocionāla vai seksuāla vardarbība pret izglītojamo**

*Izstrādāta saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 2.punktu un
Ministra kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumiem Nr.1338
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādē
un to organizētajos pasākumos” 6.5.apakšpunktu,
Ministra kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1613
„Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām”*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Kārtība par Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes „Stārķis” (turpmāk – iestāde), pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja (turpmāk – vadītāja) un pirmsskolas izglītības iestādes personāla (turpmāk – pedagogs un/vai darbinieks) rīcību, ja tiek konstatēta fiziska, emocionāla vai seksuāla vardarbība pret izglītojamo – (turpmāk – kārtība). Mērķis ir novērst fizisku, emocionālu vai seksuāla rakstura vardarbību pret izglītojamo (turpmāk – bērns), radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
- 1.2. Darbā ar bērnu konfliktsituāciju risināšanā tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija par bērnu, kuru ir ieguvis pedagogs un/vai darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie vadītājas.

- 1.3. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
- 1.4. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
- 1.5. Emocionāla vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.
- 1.6. Seksuāla vardarbība šīs kārtības izpratnē ir netiklu darbību veikšana (ķermeņa intīmo zonu aizskaršana) attiecībā pret bērnu, kuru veic bērns vai pieaugušais.

2. Konflikti starp bērniem

- 2.1. Ja konstatēts konflikts starp bērniem, kura laikā saskatāma fiziska, emocionāla vai seksuāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 2.1.1. pedagogs izvērtē situāciju un tiklīdz ir iespējams informē par notikušo vadītāju vai vadītājas vietnieci, vecākus, lai risinātu radušos konfliktsituāciju;
 - 2.1.2. ja konfliktsituācija nav atrisināta, tad pedagogs iesniedz rakstisku iesniegumu vadītājam, tālāk lemjot par atbalsta komandas (vadītājas vietniece, medmāsa, logopēds un pedagogs) piesaisti situācijas risināšanai;
 - 2.1.3. pamatojoties uz pedagoga rakstisku iesniegumu, vadītāja vai atbalsta komandas pārstāvji veic pārrunas ar konfliktā iesaistīto bērnu vecākiem, nepieciešamības gadījumā aicina uz sarunu klātienē iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.
- 2.2. Pēc notikuma izvērtēšanas nepieciešamības gadījumā vadītāja informē par konfliktsituāciju attiecīgās tiesībsargājošās institūcijas.
- 2.3. Cietušajam un vainīgajam bērnam, tiek nodrošināta sociālpsiholoģiskā palīdzība.

3. Konflikti starp bērnu un pirmsskolas izglītības iestādes darbinieku

- 3.1. Ja noticis konflikts starp bērnu un pedagogu un/vai darbinieku, par kuru bērns informējis savus vecākus un vecāki pedagoga un/vai darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālas ētikas pārkāpums), tad vadītājas klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu un/vai darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā.
- 3.2. Ja vecāki ar pedagogu konfliktsituāciju nevar atrisināt, tiek veiktas šādas darbības:
 - 3.2.1. bērna vecāki raksta iesniegumu par notikušo vadītājam situācijas detalizētai izvērtēšanai;

- 3.2.2. iestāde pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam un/vai darbiniekam;
- 3.2.3. konflikta izvērtēšanai iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju, kuras sastāvā bez vadītājas ir vēl vismaz 1 pedagoga pārstāvis un 1 atbalsta komandas darbinieks;
- 3.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar bērna vecākiem un pedagogu un/vai darbinieku. Ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
- 3.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas pēc nepieciešamības vadītājai ir tiesības izteikt disciplinārsodus (piezīme, rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;
- 3.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga un/vai darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.
- 3.3. Ja noticis konflikts starp bērnu un pedagogu un/vai darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu un/vai darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
- 3.3.1. pedagogs un/vai darbinieks vēršas pie vadītājas ar rakstisku iesniegumu par situācijas aprakstu;
- 3.3.2. vadītāja/dežurējošais administrators izvērtē situāciju un, kurš sazinās ar bērna vecākiem un veic pārrunas, nepieciešamības gadījumā arī klātienē iestādes telpās;
- 3.3.3. vadītāja/dežurējošais administrators organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina atbalsta komandu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt. Saruna ar vecākiem tiek protokolēta.

4. Bērns bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret viņa personu

- 4.1. Gadījumos, kad bērns bez attaisnojoša iemesla neapmeklē iestādi, ja ir radušās kaut vismazākās aizdomas par iespējamu vardarbību pret bērnu, iestāde veic šādas darbības:
- 4.1.1. pedagogs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu kavējumu cēloni;
- 4.1.2. kad bērns ierodas iestādē, pedagogs uzklausa bērna viedokli par situāciju;
- 4.1.3. pedagogs sadarbībā ar citiem iestādes pedagogiem veic bērna novērošanu grupā;
- 4.1.4. pedagogs ziņo vadītājai:
- 4.1.4.1. ja ir aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;
- 4.1.4.2. ir saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās;

- 4.1.4.3. pedagogs ir pamanījis, ka bērna uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms);
- 4.1.4.4. pedagogs ir konstatējis, kā bērnam nav sezonai piemērota apģērba, mācību līdzekļu, vai arī bērns nav ēdis.
- 4.2. Ja vecāki par konfliktsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, pedagogs nekavējoties informē vadītāju.
- 4.3. Vadītāja sadarbībā ar iestādes atbalsta komandu, pedagogu un vecākiem analizē bērna neattaisnoto kavējuma cēloņus, izmantojot gan rakstveida pedagoga novērojumus par bērnu, gan individuālas sarunas.
- 4.4. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:
- 4.4.1. problēmām iestādē;
- 4.4.2. bērna individuālo situāciju – veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.;
- 4.4.3. problēmām ģimenē.
- 4.5. Pēc informācijas apkopošanas, tā tiek nodota vadītājam, kura tālāk lemj par saziņu ar bērna vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

5. Noslēguma jautājums

- 5.1. Pirms bērna uzņemšanas iestādē un katru gadu septembrī vecāki iepazīstas ar noteikumiem un apliecina to ar savu parakstu, norādot datumu.